

Správa o činnosti - 2024

Oz Pro Silva Slovakia

„Združovať, spolupracovať, podporovať, vzdelávať, radiť a
zapájať sa. To všetko v mene prírody blízkeho
hospodárenia v lesoch.“

TOP UDALOSTI

Celoeurópsky seminár
Pro Silva str.3

V dňoch 28.–31. mája 2024 sa v hoteli Štefánik na Myjave uskutočnilo výročné stretnutie štatutárov a delegátov Pro Silva Europe za účasti 56 odborníkov z 25 krajín Európy a USA.

Celoslovenský seminár
Pro Silva str.13

V októbri 2024 sa v Štiavnických vrchoch konal odborný seminár Mestských lesov Krupina a OZ Pro Silva Slovakia zameraný na obnovu a výchovu dubových lesov v súlade s princípmi PBHL.

Príhovor

Milé kolegyně, vážení kolegovia,

nastal čas bilancovania v poradí tretieho roka samostatnosti občianskeho združenia. Najvýznamnejšia a najnáročnejšia úloha organizácie výročného stretnutia Annual meeting Pro Silva Europe 2024 uskutočneného historicky po prvý krát na Slovensku je úspešne za nami. Odhliadnuc od jej prínosov v oblasti odborného-lesníckej, dostatočne preverila najmä organizačné schopnosti našich členov. Dovoľte aj touto cestou preto poďakovať všetkým tým, ktorí sa na jej príprave, podpore a organizácii podieľali a zároveň zablahoželať nášmu členovi Ing. Michalovi Vančovi k zvoleniu do funkcie tajomníka európskeho výboru. Dovolím si skonštatovať, že išlo o organizačne kvalitné a vysoko reprezentatívne podujatie, za ktorým stálo veľa úsilia a angažovanosti mnohých našich členov. Logicky a vzhľadom na náročnosť nosného podujatia bol zostávajúci priestor pre organizáciu ostatných aktivít o čosi menší. Napriek tomu však naša činnosť neutíchala. Aj v roku 2024 nám pribudli noví členovia, podarilo sa nám zorganizovať množstvo odborných akcií v teréne a tiež sme boli aktívni aj v oblasti propagácie a PR. Za zmienku stojí dokumentárny film o prírode blízkom hospodárení, ktorého súčasťou sú aj krátke tematické edukačné videá. Snažili sme sa byť aktívni aj v oblasti legislatívnych procesov a inej strategickej práce. Všetky aktivity boli úspešne zorganizované vďaka iniciatíve našich členov a ako vždy a doposiaľ – bez nároku na odmenu.

Členská základňa nášho združenia predstavuje vysoký odborný potenciál so širokými možnosťami uplatnenia v mnohých najmä lesníckych témach. V prepojení na európsku Pro Silvu sme súčasťou viac ako 6 tisícovej štruktúry členov, ktorých európsky výbor resp. predsedníctvo sa postupne stáva jedným z hlavných konzultantov európskej komisie v oblasti lesníctva. Ruka v ruku sa týmto otvárajú mnohé možnosti a príležitosti pre ovplyvňovanie smerovania lesníctva ako na domácej, tak aj medzinárodnej úrovni. Každé naplnenie cieľa však vyžaduje koordináciu a nasadenie kapacít a rovnako aj spotrebu času i zdrojov. Je ušľachtilé venovať čas dobrovoľníckej práci. Otázne však je v akom rozsahu, v akej miere a z akých zdrojov? Vzhľadom na rozsah dostupných možností, kapacít a spoločné ambície je preto na mieste zaoberať sa otázkami širších možností aktivovania členov napríklad prostredníctvom interných pracovných skupín a tiež využitia možností vyplývajúcich z rôznych aktuálnych a dostupných projektových výziev.

Milé členky, vážení členovia. Želám vám a nášmu občianskemu združeniu priaznivý rok 2025, veľa úspechov a konštruktívnej spolupráce.

S úctou Michal Tomčík -
predseda OZ Pro Silva Slovakia.

Elita lesníckych expertov Pro Silva Europe na Slovensku

V dňoch 28.-31.mája 2024 sa na Myjave v hoteli Štefánik konalo výročné stretnutie štatutárov a delegátov Pro Silva Europe. Stretnutia sa zúčastnilo 56 účastníkov z 25 krajín Európy a USA.

Pro Silva je európska asociácia zastrešujúca viac ako 6 tisíc členov- najmä vlastníkov lesov, obhospodarovateľov lesov, lesníkov, vedcov, ochranárov a priaznivcov prírode blízkeho hospodárenia. Vznikla v roku 1989 v Slovinsku z iniciatívy 11 krajín (medzi ktorými bolo aj vtedajšie Československo v zastúpení prof. Štefana Korpeľa z Lesníckej fakulty vo Zvolene), ktorých predstavitelia poukazovali na nevyhnutnú zmenu v obhospodarovaní lesov smerom k šetrnejšiemu prístupu k lesom bez vytvárania holín a zakladania monokultúr.

Prvý rokovací deň 28.5.2024

Po úvodnom privítaní účastníkov, odkaze prezidentky SR Zuzany Čaputovej podporujúcom prírode blízke hospodárenie a úvodných príhovoroch prezidenta Pro Silva Europe (Eckharta Senitzu) a predsedu Pro Silva Slovakia sa niesol v znamení niekoľkohodinového výročného rokovania. Obsahom boli informácie a výstupy funkcionárov týkajúce sa činnosti európskej Pro Silvy za rok 2023 a tiež prezentácie, ktoré účastníkom predstavili lesy a lesníctvo Slovenska. Dôležitou súčasťou rokovacieho dňa boli voľby do výboru Pro Silva, kde si delegáti zvolili nového prezidenta a funkcionárov na funkčné obdobie 2024-2027. Po dlhoročnom mandáte rakúskeho prezidenta Pro Silva Europe Dr. Eckarta Senitzu sa stal **novým prezidentom Doc. Ing. Tomáš Vrška z Českej republiky.**

Voľby do výboru Pro Silva Europe.

Dr. Eckart Senitz (vľavo), Doc. Ing. Tomáš Vrška (vpravo).

Zhromaždenie delegátov si do 5 členného výboru zvolilo okrem predsedu aj zástupcu zo Švajčiarska, Slovinska, Rakúska a Slovenska. Za Slovensko bude vo výbore pôsobiť **na pozícii tajomníka Ing. Michal Vančo** – absolvent LF TU vo Zvolene, ktorý pôsobil na pozícii predsedu kancelárie Liaison Unit Bratislava v rámci 5 ročného slovenského predsedníctva FOREST EUROPE. Pracoval tiež na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a v súčasnosti pôsobí na Národnom lesníckom centre vo Zvolene ako expert na medzinárodnú lesnícku politiku. V rámci aktivít predstavenstva Pro Silva Slovakia zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu.

Počas ďalšieho rokovania bolo odsúhlasené **prijatie Čiernej Hory za riadneho člena asociácie Pro Silva**. Tým sa počet riadnych členských krajín zvýšil na 23. Za účelom predstavenia slovenských lesov a lesníctva odzneli prednášky členov Pro Silva Slovakia a zamestnancov Technickej univerzity vo Zvolene Doc. Ing. Františka Máliša, PhD. a Ing. Michala Bošeľu, PhD.

Po skončení rokovacej časti bol pre účastníkov pripravený spoločenský večer a kultúrny program, ktorého súčasťou boli príhovory a privítanie Ing. Jozefa Smatanu štátneho tajomníka Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, prorektora Technickej univerzity vo Zvolene prof. Ing. Dr. Jaroslava Šálku a dekana Lesníckej fakulty Doc. Mgr. Ing. Rastislava Šuleka, PhD. a vystúpenie folklórneho súboru Kopaničiari z Myjavy.

Nový tajomník Pro Silva Europe
- Ing. Michal Vančo.

Vedec a pedagóg Doc. Ing. František Máliš.

Druhý rokováč deň 29.5.2024

Druhý deň bol zameraný na terénnu prezentáciu hospodárenia v podmienkach Obecných lesov Stará Myjava. Prírode blízke hospodárenie (PBHL) tu od roku 2010 realizuje odborný lesný hospodár Ing. Pavol Konečný v spolupráci s dlhoročným konateľom obecných lesov Michalom Čajkom a starostom obce Pavlom Kováčom. Účastníci mali možnosť absolvovať celodennú exkurznú trasu s viacerými stanoviskami:

Problematika porastových stien – obnova rubných porastov v páscoch v minulosti zanechala tzv. porastové steny - najlabilnejšie časti porastov, ktoré tvoria okrajové stromy často trpiace nadmernou slnečnou radiáciou, prehrievaním kmeňa, úpalom kôry, atakom podkôrneho hmyzu a borivého vetra. Sú často ložiskami kalamít, kde objem odumretých a odumierajúcich stromov často krát predstavuje objem dreva určeného k ťažbe predpísaného PSL. V dôsledku uplatňovania PBHL už porastové steny nevznikajú, odolnosť potenciál lesov narastá a riziko vzniku kalamít klesá. Akumulácia zásoby drevnej hmoty a odoberanie prírastku je kľúčová téma nielen pre Starú Myjavu, ale aj pre každého racionálne zmýšľajúceho lesného hospodára. Rýchlym odčerpaním porastových zásob by sa obecné lesy dostali do ekonomických problémov. Príjmy z hospodárskej činnosti do obecnej pokladnice by na dlhú dobu vystriedali náklady a výdavky na pestovnú činnosť. Vďaka uplatňovanému PBHL na princípoch Pro Silva, so zameraním na stabilizáciu porastových zásob a odčerpávanie prírastku sa firma obecných lesov dostáva do režimu dlhodobej ekonomickej prosperity.

V oplotenej časti je vitálny a zdravý mladý lesný porast vysoký 6-8 metrov tvorený jedľou z výsadby, jaseňom, brestom, javorom a bukom z prirodzeného zmladenia. Mimo oplotenia sú po celej ploche raticovou zverou zničené jedince rovnakých drevín nedosahujúcich výšku ani 1 metra.

Diskusia o negatívnom vplyve porastových stien z minulosti a skúsenostiach lesného hospodára s kalamitou v dôsledku oslabených stromov.

Udržanie druhovej diverzity lesov – v súčasnosti sú lesy Starej Myjavy zastúpené viacerými drevinami. Sú druhovo pestré, teda dosahujú určitý stupeň biodiverzity. V dôsledku vysokých stavov raticovej zveri sa druhová pestrosť lesov rýchlo vytráca. Dôsledok pôsobenia zveri je evidentný a preukázateľný vďaka tzv. referenčným plochám (oplôtkom). Vďaka nim sa dá vidieť a porovnať dynamika prirodzenej obnovy na plochách bez vplyvu zveri a s jej vplyvom. Rozdiely sú alarmujúce. Najúčinnnejším riešením je zníženie početnosti populácie raticovej zveri – najmä jelenej, danielovej, srnčej a muflónovej. V lesoch obhospodarovovaných PBHL sa zver nekonzentruje na rúbaniskách a v mladinách a tým nespôsobuje rozsiahle škody.

Problematika turistického využívania lesov - územie obecných lesov je pomerne intenzívne využívané turistami za účelom športu a rekreácie. Čím ďalej tým viac sú verejnosťou a návštevníkmi lesa negatívne vnímané akékoľvek holiny alebo rúbaniská, či už v dôsledku odkrytých plôch bez lesného porastu alebo dopadom na stav cestnej lesnej infraštruktúry. V dôsledku uplatňovania PBHL sú lesy bohato štruktúrované a svojím interiérom pripomínajú prírodné lesy alebo pralesy, ktoré nepôsobia rušivo. Navyše sa obecné lesy o stav ciest využívaných na turistické účely starajú mechanizovaným zametáním a údržbou.

Bohatá štruktúra lesa pohľadom pripomína štruktúru pralesov alebo prírodných lesov. Ide o interiéru porastu, v ktorom sa dlhodobo hospodári prírode blízky spôsobom.

Ing. Pavol Konečný vysvetľuje, že premyslené odoberanie zásoby materského porastu vo výške jeho prírastku a správne dávkovanie svetla do porastu na lesnú pôdu sú základné nástroje lesného hospodára, ktorým zabezpečuje dlhodobú ekonomickú prosperitu lesa a trvalé krytie vzácnej lesnej pôdy.

Z diskusie vyberáme - Dopady klimatickej zmeny

Člen Pro Silva z Francúzska uviedol ako problém odumierania bukov následkom sucha, čo je v západnej Európe narastajúci jav. „Odumierajú hlavne staršie buky, čo odrádza mnohých tamojších vlastníkov lesov od ďalšieho pestovania bučín a otvára otázku budúceho drevinového zloženia. Mali by sme sa v takýchto situáciách spoliehať výlučne na silu prírody a adaptabilitu novej generácie pôvodných drevín, alebo postupne vnášať do porastov viac druhov drevín a testovať dreviny južnej Európy lepšie adaptované na teplo a sucho? Ak áno, ktoré a ako?“ To boli otázky, ktoré nemajú jednoznačnú, ani univerzálne platnú odpoveď. Opakovane potvrdzovaný v rámci diskusie bol aj spomínaný vplyv vysokých stavov zveri, ktoré zabraňujú nielen prírode blízkeho hospodáreniu, ale v podstate akejkol'vek úprave drevinového zloženia a adaptácii lesov na klimatický zmenu. V porastoch tvorených širokou zmesou drevín sa zase diskutovalo o správnosti opatrení na udržanie a záchranu duba a ostatných drevín, ktoré nielen v našich podmienkach momentálne ťahajú za kratší koniec.

Spoločná fotografia účastníkov pri pamätnej tabuli na Starej Myjave (Chata Lipovčeka).

Diskusia o negatívnom vplyve porastových stien.

Tretí deň kongresu Pro Silva Europe 2024

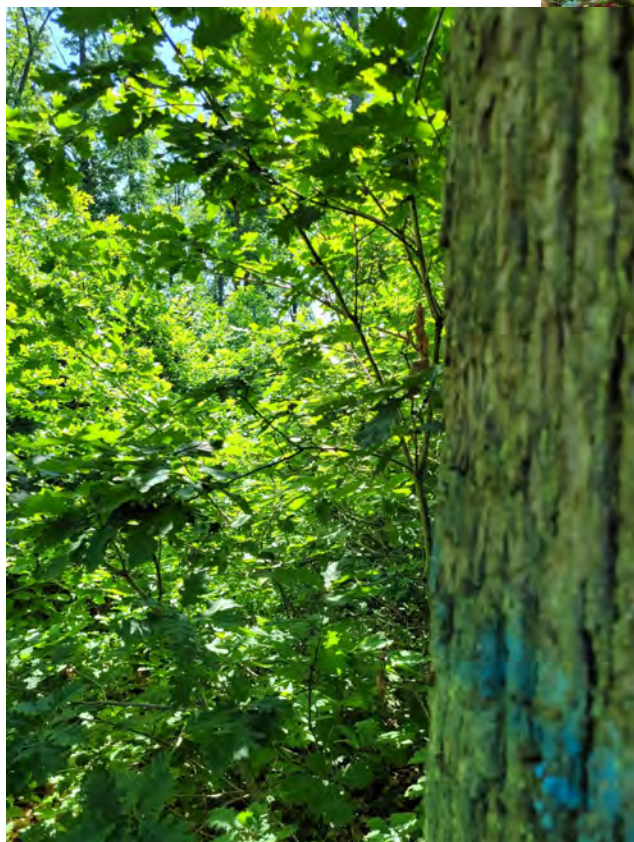
Posledný deň bol venovaný špeciálnej problematike pestovania a záchrany dubových porastov. Pro Silva Slovakia v podmienkach lesnej správy Duchonka, v podaní vedúceho lesnej správy a dlhoročného pestovateľa dubových porastov Ing. Dušana Mikuša, predstavila dlhoročné úspešné výsledky pestovania a záchrany dubových porastov od zakladania porastov z prirodzenej obnovy, cez výchovu mladých lesných porastov až po obnovu rubne zreých porastov.

Súčasťou terénnych ukážok bol aj príspevok Ing. Andreja Kuncu, PhD. z Národného lesníckeho centra - Lesníckej ochrannárskej služby zameraný na patogény a choroby dubov.

Diskusia v interiéri dubového porastu vo fáze žrdoviny.

Pointa prírode blízkeho hospodárenia – pestovať súbežne viacero generácií stromov. Blízkosť a ochrana starých stromov v hornej etáži pomáha prosperovať tým najmladším.

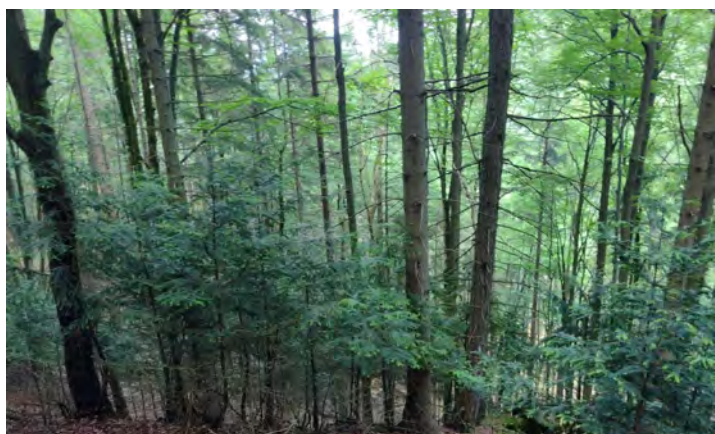
Návšteva priateľov Tisa obyčajného z Českej republiky

V dňoch 25.5. -29.5. 2024 sa uskutočnila návšteva českých kolegov v lokalitách s prirodzeným výskytom Tisa obyčajného na Slovensku. Toto komorné stretnutie zorganizovali **Ing. Ľudovít Vaško, PhD** a **Ing. Martin Pirchala, PhD** v spolupráci s pracovníkmi CHKO Strážovské vrchy, Poľana, Mestských lesov Banská Bystrica a NP Malá a Veľká Fatra. Ako bývalí doktorandi prof. Pauleho, sa tejto problematike venujú dodnes aj ako zamestnanci NLC. Toto stretnutie bolo obojstranne obohacujúce. Český kolegovia mali možnosť vidieť pomerne zachovalé populácie Tisa obyčajného s prirodzenej obnovy v porovnaní s ČR, ale aj problémy ktoré na Slovensku riešime na ich udržanie a zlepšovanie stavu (napr. opatrenia proti škodám raticovou zverou, alebo medveďom). Tiež mali možnosť porovnať vplyv aktívneho a pasívneho manažmentu na prirodzené populácie a oboznámiť sa s legislatívnymi podmienkami ochrany tohto druhu na Slovensku. Zároveň nám zdieľali ich dlhoročné praktické aj teoretické skúsenosti s manažmentom Tisa obyčajného v podmienkach ČR.

Český kolegovia v Národnom parku Malá Fatra.

Diskusia na tému Tis v ML
Banská Bystrica.

Mladina Tisa obyčajného v CHKO
Strážovské vrchy.

Školenie PBHL organizované NLC na LS Zákamenné

V dňoch 9.9.-10.9. a 16.9.-17.9. 2024 sa uskutočnilo školenie PBHL, tento krát zamerané na ihličnaté a zmiešané porasty. Školenie lektorsky viedli **Ing. Peter Valek** a **Ing. Maroš Bartoš** v územnej pôsobnosti LS Zákamenné. Prvé dni školenia okrem prezentácií zameraných na legislatívu PBHL, princípy PBHL a predstavenie LS Zákamenné, navštívili účastníci prales Úšust kde mali možnosť vidieť zachovalý zbytok pôvodných oravských lesov. Neskôr nasledoval bohatý program pod vedením vedúceho LS Ing. Antona Kondelu zameraný na históriu obhospodarovania lesov na Orave, spojený hlavne s významnými lesníckymi osobnosťami Oravského komposesorátu. Druhé dni školenia prebiehali v DO Požehov a Drapačky a boli zamerané na prebudovu na PBHL výchovou, prostredníctvom následnej generácie a prebudovu obnovou.

Diskusia účastníkov.

Les pestovaný princípmi PBHL.

Lesnícky deň pri príležitosti 250. výročia narodenia Jozefa Dekreta Matejovie

V stredu 11. septembra 2024 sa na pôde Vysokoškolského lesníckeho podniku Technickej univerzity vo Zvolene, v lokalitách Kremenný potok a Včelien, uskutočnil Lesnícky deň venovaný 250. výročiu narodenia významnej osobnosti slovenského lesníctva - Jozefa Dekreta Matejovie.

Podujatie, ktoré zorganizovala Katedra pestovania lesa Lesníckej fakulty TUZVO v spolupráci s VŠLP TUZVO pod odbornou gesciou emeritného profesora Milana Sanigu, privítalo 66 účastníkov z radov štátnych aj neštátnych obhospodarovateľov lesov, ako aj z akademického prostredia.

Hlavnou témou podujatia bola prebudova bukových a dubových porastov na VŠLP. Emeritný profesor Milan Saniga spolu s profesormi Petrom Jaloviarom a Stanislavom Kucbelom z Katedry pestovania lesa prezentovali výsledky výskumu a praktické skúsenosti s formovaním mozaikovitých porastov s dominanciou duba zimného, ako aj s tvorbou trvalo viacetážových a mozaikových porastov s prevahou buka.

Problematika pestovania dubových lesov.

Diskusia účastníkov v teréne.

Profesor Saniga vo svojom vystúpení zdôraznil význam spolupráce:

„Vzájomná výmena poznatkov a skúseností je kľúčová pre riešenie aktuálnych výziev v obhospodarovaní lesov, najmä v kontexte klimatickej zmeny a rôznych disturbancií.“

Emeritný profesor Milan Saniga.

Medzi účastníkmi podujatia nechýbali ani členovia Pro Siva Slovakia.

Celoslovenský Seminár Pro Silva 2024 v Mestských lesoch Krupina: starostlivosť o dubové lesy

V dňoch 10. až 11.10.2024 sa v prostredí Štiavnických vrchov uskutočnil seminár organizovaný Mestskými lesmi Krupina na čele s Ing. Jozefom Capuliakom, PhD. v spolupráci s OZ Pro Silva Slovakia, ktorý bol zameraný na problematiku starostlivosti o lesy s dominanciou dubov. Hlavnou témou bola výchova a obnova týchto porastov v súlade so zásadami prírody blízkeho hospodárenia v lesoch, s dôrazom na zvyšovanie ich adaptability voči klimatickým zmenám.

Kľúčové výzvy pre dubové porasty na Slovensku:

Dub ako najzastúpenejšia drevina nižších polôh Slovenska získava v kontexte klimatických zmien čoraz väčší význam. Stúpajúce teploty, sucho a nepravidelnosť zrážok významne stresujú tieto ekosystémy, čo bolo jednou z častých tém diskusie počas seminára. Napriek potenciálu dubov v meniacich sa podmienkach, ich zastúpenie v najmladších vekových stupňoch vykazuje klesajúci trend. Úvodné prednášky (prof. Ing. Stanislav Kucbel, PhD., Lesnícka Fakulta TUZVO) priblížili účastníkom problematiku v historickom a vedeckom kontexte a taktiež upriamili pozornosť na problematiku sucha a možností realizácie vodozadržných opatrení na lesnej pôde (Mgr. Miroslav Kubín, AQUA TERRA INOVA s.r.o.). Dub má veľa problémov, medzi ktoré patria najmä zver, konkurenčný tlak hraba a extrémne sucho, ale taktiež škodcovia ako napríklad jadrolod dubový (*Platypus cylindrus*), krasoň dvojškvrnný (*Agrilus biguttatus*), podkôrnik dubový (*Scolytus intricatus*), imelovec (*Lorathnus europaeus*), alebo invázna sietnička (*Corythucha arcuata*). Ing. Juraj Galko, PhD. (Lesnícka ochranná služba, NLC) počas seminára prierezovo poukázal aj na novovznikajúce hrozby, ako sú bakteriálne infekcie spôsobujúce hromadné chradnutie dubov.

Ing. Jozef Capuliak, PhD. (vľavo),
Ing. Juraj Galko, PhD. (vpravo).

Diskusia účastníkov priamo v teréne.

Potreba výmeny skúseností v starostlivosti o dubové porasty:

Ing. Capuliak v druhý deň seminára priamo v teréne predstavil realizované opatrenia zamerané na diferenciáciu štruktúry dubových porastov a na vystupňovanie hodnotového prírastku cieľových stromov. Diskusia, ku ktorej prispel aj emer. prof. Ing. Milan Saniga, DrSc., a prof. Ing. Peter Jaloviar, PhD., sa sústredila na časovanie a priestorové parametre zásahov do porastov v závislosti od mikroklimatických podmienok a pôdných špecifík. Prof. Saniga upozornil na negatívne dôsledky nesprávneho odstraňovania stromov na mikrostanovištiach citlivých na extrémny počasie, kde každé odclonenie pôdy môže viesť k nežiaducim následkom. Práve tieto jemné rozdiely v prístupe k jednotlivým stanovištiam robia výchovu dubov náročnou, no zároveň kľúčovou pre ich prežitie.

Projekt OakAdapt a medzinárodná spolupráca:

Ing. Capuliak tiež predstavil začínajúci projekt financovaný prostredníctvom schémy INTERREG HUSK s názvom OakAdapt, ktorý má za cieľ zvýšiť adaptačný potenciál dubových lesov pomocou opatrení vychádzajúcich z najnovších vedeckých poznatkov. Tento projekt spája odborníkov zo Slovenska a Maďarska a snaží sa riešiť problémy spôsobené klimatickými zmenami prostredníctvom praktických zásahov v dubových porastoch.

Záver seminára a odovzdanie ďakovných listov

Ing. J. Capuliak (vľavo) a účastníci podujatia.

Diskutuje emeritný profesor Milan Saniga.

Zelený Maurícius - výnimočná pocta lesníkovi, ktorá porastie s časom

Pro Silva Slovakia v spolupráci so Združením samosprávnych krajov Slovenska (SK8) pripravila jedinečný projekt Zelený Maurícius, ktorého cieľom je výsadba Jubilejných hájov na počesť Jozefa Dekreta Matejovie (1774 - 1841) pri príležitosti 250. výročia jeho narodenia.

Do projektu sa s nadšením zapojili viaceré organizácie a obce:

Lesy SR, š.p., OZ Vihorlat vysadili 250 pagaštanov konských na lúke Laš v Slanských vrchoch. Výsadba sa uskutočnila pod odborným dohľadom lesníkov a za aktívnej účasti žiakov ZŠ Zámutov, čím projekt nadobudol aj silný edukatívny rozmer. Obec Parchovany prispela výsadbou viac ako 400 stromčekov (dub, lipa, smrek) v areáli miestnej základnej školy a v parku. Vďaka patrí žiakom, pracovníkom aj dobrovoľníkom, ktorí výsadbu s nasadením zrealizovali. Stromy po preškolkovaní skrášia celé územie obce.

Symbolickým ocenením za túto záslužnú prácu je udelenie známky Zelený Maurícius, ktorej hodnota – na rozdiel od jej „modrej sesternice“ – spočíva v reálnej pomoci prírode a budúcim generáciám. Výsadba stromov totiž prináša hodnoty, ktoré v čase klimatických výziev ďaleko presahujú akýkoľvek finančný ekvivalent. Poďakovanie patrí aj predsedovi SK8 Jozefovi Viskupičovi za osobnú podporu projektu, ako aj tvorkyniam známky Márii Gálovej a Anne Rakytovej, ktoré jej dali tvár.

Výsadba stromčekov v parku (2024)

Alej vysadených gaštanov aj s pamätnou tabuľou.

Neprehliadnite udalosti roka 2024

Diskusia o národných parkoch

Študentská organizácia EESA (Ecology and Environmentalism Students Association) v spolupráci s Fakultou ekológie a environmentalistiky zorganizovala dňa 19.03.2024 diskusiu o budúcnosti národných parkov na Slovensku s absolventmi Technickej univerzity vo Zvolene. Súčasťou diskusie bolo premietanie nového filmu z dielne Štátnej ochrany prírody - Miznúci svet hlucháňa. Do diskusie boli prizvaní Ing. Michal Tomčík (predseda OZ Pro Silva Slovakia), Ing. Gabriela Kalašová (bývala riaditeľka NP Malá Fatra) a Ing. Erik Baláž (ochranár, filmár a zakladateľ Lesmíru).

Pro Silva Slovakia na konferencii pre štátnych a neštátnych lesných hospodárov

Členovia OZ Pro Silva Slovakia sa 12.4. 2024 zúčastnili konferencie, organizovanou Inštitútom aplikovanej ekológie Daphne, so zameraním na hospodárenie v mokraďových lesoch. Dôležitou súčasťou konferencie bola praktická ukážka ošetrovania lesnej cestnej siete so zameraním na vodozádržné opatrenia. Lesná cestná sieť a sprístupnenie porastov je nevyhnutnou súčasťou nielen Prírode blízkeho hospodárenia, ale takmer všetkých manažmentov, ktoré sa v lesoch realizujú. Je preto veľmi dôležité vedieť kde, kedy a aký typ vodozádržných opatrení použiť, pretože odtekajúca voda z lesov ohrozuje nielen produkciu dreva, ale aj funkčnosť a stabilitu lesných ekosystémov.

Príručku pre *Trvalo udržateľné obhospodarovanie mokraďových lesov* je možné stiahnuť TU: <https://chs.kim/updav>

V dňoch 18. až 19. júna sa v demonštračnom objekte Pro Silva Duchonka (OZ Považie) konalo **dvojdnové školenie o PBHL** v dubových a bukových porastoch pod gesciou Národného lesníckeho centra vo Zvolene.

Školenie PBHL.

Hospodárenie v mokraďových lesoch.

Cena Prof. Štefana Korpela pre rok 2024

Laureátom ceny prof. Korpela pre rok 2024 sa stal Ing. Julián Tomašík, PhD., ktorý bol jeden z prvých lesníkov, ktorí iniciovali a začali prakticky realizovať postupy prírody blízkeho pestovania lesa v neštátnych lesoch. Jeho aktivita sa orientovala hlavne na praktickú implementáciu zásad a princípov hnutia Pro Silva do obhospodarovania lesov mesta Košice, najväčšieho neštátneho subjektu lesov na Slovensku. Vo svojej manažérskej a lesníckej praxi, jednak na pozícii dlhoročného riaditeľa Mestských lesov Košice (roky 1993-2011), vedúceho poľsia Lesopark (roky 2011-2018), predsedu Dozornej rady Mestských lesov Košice, a.s. (roky 2019-2023), sa snažil o presadzovanie postupov pestovania lesa prírodou blízky spôsobom hospodárenia.

V roku 2024 sme so smútkomprijali správu, že nás navždy opustil dlhoročný kolega, priateľ a zástanca prírody blízkeho hospodárenia v lesoch Miroslav Kováč.

Celý svoj profesijný život ako lesník strávil v oblasti Slanských vrchov na východnom Slovensku. Dlhé roky bol aktívnym členom hnutia Pro Silva Slovakia a venoval veľa úsilia výstavbe jedného z najreprezentatívnejších objektov Pro Silva, Kráľovčík. Tento objekt ponúka viac ako 400 hektárov bukových lesov s pestrú priestorovou štruktúrou, ktorá je prezentovaná domácim, ale aj zahraničným lesníkom. S veľkým nadšením presadzoval myšlienky prírody blízkeho hospodárenia medzi svojimi kolegami v štátnom podniku Lesy SR, čím sa výmera objektov ProSilva v pôsobnosti vtedajšieho Odštepného závodu Prešov zvýšila na viac ako 7 000 hektárov lesa. Jeho úsilie bolo ocenené v roku 2018, keď sa stal historicky prvým laureátom ceny prof. Korpela. **Česť jeho pamiatke**

Lesník Miroslav Kováč.

Ing. Julián Tomašík, PhD.

Dňa 24.4.2024 sa uskutočnila návšteva českých kolegov - zamestnancov NP Šumava v NP Slovenský raj

Témou bolo predstavenie a praktické, terénne ukážky konceptu PBHL v Národnom parku Slovenský raj so zameraním na starostlivosť o zónu A, B a C (prebudova, obnova, výchova porastov, manažment zveri a nelesných ekosystémov a bezzásahové zóny v nadväznosti na záujmy ochrany prírody, turizmus a špecifiká chráneného územia).

Dokumentárny film o prírode blízkom hospodárení

V roku 2024 bol dokončený a verejnosti predstavený propagačno-dokumentárny film s názvom „Les v harmónii s človekom“. Snímka približuje princípy prírode blízkeho hospodárenia v lesoch v kontexte rôznych aspektov ich využívania človekom, klimatickej zmeny a meniacej sa spoločenskej objednávky na funkcie lesných ekosystémov. Vo filme vystupujú rôzni protagonisti prírode blízkeho hospodárenia s lesmi (PBHL) – odborníci z oblasti lesníckej praxe, ochrany prírody, vedy a výskumu, ako aj zástupcovia vlastníkov lesov, samospráv, členovia združení Pro Silva Slovakia a Pro Silva Bohemica.

Film predstavuje špecifiká výberkových lesov a prírode blízkeho hospodárenia v bukových, dubových a smrekových lesoch, a to v podmienkach štátneho aj neštátneho sektora. Divákovi ponúka pohľad na ekologické lesníctvo a obsahuje aj informácie o projektových podporách, ktoré boli poskytnuté na rozvoj PBHL. Snímka zároveň približuje históriu, postavenie, význam a úlohy organizácie Pro Silva z pohľadu európskej asociácie, ako aj jej slovenskej vetvy – Pro Silva Slovakia. Objednávateľom filmu bola Štátna ochrana prírody SR, zhotoviteľom produkčná spoločnosť IRISFILM s.r.o.. Autorom ideovej myšlienky vytvoriť film o PBHL je dlhoročný člen organizácie, Ing. Eduard Apfel. Film bol po prvý raz verejne uvedený 4. decembra 2024 v priestoroch Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene. V priebehu roka 2025 bude zaradený do programu viacerých filmových festivalov.

PBHL v národných parkoch.

Pozvánka na premietanie filmu.

Hospodárenie OZ

Príjmy			Výdaje		
1	z vkladu zriaďovateľa alebo zakladateľa		1	zásoby	0 €
2	z majetku			kancelárske potreby, tovar	0 €
3	z darov a príspevkov		2	Služby	30 171,37 €
4	z členských príspevkov	3 862,00 €		Členská schôdza, Celoslovenský seminár 2024 ML Krupina	4 383,01 €
	fyzické osoby	2 355,00 €	-	ubytovanie, strava, občerstvenie	3 592,57 €
	právnické osoby	1 507,00 €	-	propagačné a iné predmety /tričká, perá, tašky/	790,44 €
5	z podielu zaplatenej dane z príjmov	905,68 €		Celoeurópske stretnutie Pro Silva Europe 2024	25 788,36 €
6	z verejných zbierok		-	ubytovanie, strava účastníkov	19 729,52 €
7	z úverov a pôžičiek	0 €	-	doprava účastníkov	2 588 €
	krátkodobá pôžička	0 €	-	tlačiar, tlačiarňová technika	2 016,04 €
8	z dedičstva		-	propagačné a iné predmety /banery, brožúry, tričká, perá, tašky/	1 345,38 €
9	z organizovania podujatí	27 133,80 €	-	ďakovné listy	109,42 €
	Medzinárodné stretnutie Pro Silva Europe 2024 - účastnícky poplatok	22 133,80 €		Účtovníctvo - účtovná závierka 2023	0 €
	-TU Zvolen	5 000 €	3	mzdy, poisťné a príspevky	0 €
10	z dotácie, grantov	6 000,00 €	4	dary a príspevky iným subjektom – (Pro Silva Europe)	600,00 €
	dotácia MPaRV	6 000,00 €	5	prevádzková réžia	1 021,15 €
11	z likvidácie zostatku inej ÚJ			poštovné, poplatky banke	41,55 €
12	z predaja majetku			prezent– karta ma kliešte	732 €
13	z poskytovania služieb a predaja vlastných výrobkov			notársky poplatok - registrácia 2% dane	78,00 €
	odborná spolupráca			pohreb člena – veniec	65,00 €
	reklamná činnosť			elektronické služby – účtovné tlačivá	20,00 €
14	z fondu prevádzky, údržby a opráv			web stránka – poplatok	84,60 €
15	Ostatné		6	splátky úverov a pôžičiek	0 €
	Spolu:	37 901,48 €	7	použitie sociálneho fondu	0 €
			8	ostatné	0 €
				daň z príjmu za rok 2023	0 €
				Spolu:	31 792,52 €

Kontakty

Webová stránka:
www.prosilvaslovakia.sk

Mailová adresa:
info@prosilvaslovakia.sk

Sociálne siete:
facebook.com/ProSilvaSlovakia
Instagram.com/ProSilvaSlovakia

Medzinárodné hnutie Pro Silva:
www.prosilva.org